

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 33

Rozeslána dne 19. srpna 2010

Cena Kč 64,-

O B S A H:

69. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Opčního protokolu k Úmluvě o bezpečnosti personálu Organizace spojených národů a přidruženého personálu
  70. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o nótě Velvyslanectví České republiky v Tiraně, kterou byly albánské straně oznámeny kontaktní údaje orgánů příslušných ke spolupráci podle Dohody mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti
  71. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Protokolu o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států
-

69**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 8. prosince 2005 byl v New Yorku přijat Opční protokol k Úmluvě o bezpečnosti personálu Organizace spojených národů a přidruženého personálu¹⁾.

Jménem České republiky byl Opční protokol podepsán v New Yorku dne 20. září 2006.

S Opčním protokolem vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky jej ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, deponitáře Opčního protokolu, dne 23. září 2008.

Opční Protokol vstupuje v platnost na základě svého článku VI odst. 1 dne 19. srpna 2010 a tímto dnem vstupuje v platnost i pro Českou republiku.

Anglické znění Opčního protokolu a jeho překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

---

¹⁾ Úmluva o bezpečnosti personálu Organizace spojených národů a přidruženého personálu přijatá v New Yorku 9. prosince 1994 byla vyhlášena pod č. 46/1999 Sb.

**OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION
ON THE SAFETY OF UNITED NATIONS
AND ASSOCIATED PERSONNEL**

The States Parties to this Protocol,

Recalling the terms of the Convention on the Safety of United Nations and Associated Personnel, done at New York on 9 December 1994,

Deeply concerned over the continuing pattern of attacks against United Nations and associated personnel,

Recognizing that United Nations operations conducted for the purposes of delivering humanitarian, political or development assistance in peacebuilding and of delivering emergency humanitarian assistance which entail particular risks for United Nations and associated personnel require the extension of the scope of legal protection under the Convention to such personnel,

Convinced of the need to have in place an effective regime to ensure that the perpetrators of attacks against United Nations and associated personnel engaged in United Nations operations are brought to justice,

Have agreed as follows:

**ARTICLE I
RELATIONSHIP**

This Protocol supplements the Convention on the Safety of United Nations and Associated Personnel, done at New York on 9 December 1994 (hereinafter referred to as "the Convention"), and as between the Parties to this Protocol, the Convention and the Protocol shall be read and interpreted together as a single instrument.

**ARTICLE II
APPLICATION OF THE CONVENTION
TO UNITED NATIONS OPERATIONS**

1. The Parties to this Protocol shall, in addition to those operations as defined in article 1 (c) of the Convention, apply the Convention in respect of all other United Nations operations established by a competent organ of the United Nations in accordance with the Charter of the United Nations and conducted under United Nations authority and control for the purposes of:

(a) Delivering humanitarian, political or development assistance in peacebuilding, or

PŘEKLAD

OPČNÍ PROTOKOL K ÚMLUVĚ O BEZPEČNOSTI PERSONÁLU
ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ
A PŘIDRUŽENÉHO PERSONÁLU

Smluvní státy tohoto Protokolu,

připomínající znění Úmluvy o bezpečnosti personálu Organizace spojených národů a přidruženého personálu přijaté 9. prosince 1994 v New Yorku,

hluboce znepokojeny pokračujícími útoky proti personálu Organizace spojených národů a přidruženému personálu,

uznávající, že operace Organizace spojených národů vedené za účelem poskytování humanitární, politické či rozvojové pomoci při budování míru a poskytování naléhavé humanitární pomoci, které představují pro personál Organizace spojených národů a přidružený personál zvláštní rizika, vyžadují, aby byl rozšířen rozsah právní ochrany takového personálu podle Úmluvy,

přesvědčeny o potřebě mít k dispozici účinný režim zajišťující, aby pachatelé útoků proti personálu Organizace spojených národů a přidruženému personálu účastnícímu se operací Organizace spojených národů byli pohnáni před soud,

se dohodly takto:

ČLÁNEK I

VZTAH K ÚMLUVĚ

Tento Protokol doplňuje Úmluvu o bezpečnosti personálu Organizace spojených národů a přidruženého personálu přijatou 9. prosince 1994 v New Yorku (dále zvanou „Úmluva“) a Úmluva a Protokol budou mezi smluvními státy tohoto Protokolu považovány a vykládány společně jako jediný dokument.

ČLÁNEK II

UPLATŇOVÁNÍ ÚMLUVY NA OPERACE ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ

1. Smluvní státy tohoto Protokolu budou uplatňovat tuto Úmluvu, vedle operací definovaných v článku 1 písm. c) Úmluvy, i na všechny ostatní operace Organizace spojených národů ustavené příslušným orgánem Organizace spojených národů v souladu s Chartou Organizace spojených národů a prováděné na základě pravomoci Organizace spojených národů a pod její kontrolou za účelem:

(a) poskytování humanitární, politické či rozvojové pomoci při budování míru, nebo

(b) Delivering emergency humanitarian assistance.

2. Paragraph 1 does not apply to any permanent United Nations office, such as headquarters of the Organization or its specialized agencies established under an agreement with the United Nations.

3. A host State may make a declaration to the Secretary-General of the United Nations that it shall not apply the provisions of this Protocol with respect to an operation under article II (1) (b) which is conducted for the sole purpose of responding to a natural disaster. Such a declaration shall be made prior to the deployment of the operation.

ARTICLE III DUTY OF A STATE PARTY WITH RESPECT TO ARTICLE 8 OF THE CONVENTION

The duty of a State Party to this Protocol with respect to the application of article 8 of the Convention to United Nations operations defined in article II of this Protocol shall be without prejudice to its right to take action in the exercise of its national jurisdiction over any United Nations or associated personnel who violates the laws and regulations of that State, provided that such action is not in violation of any other international law obligation of the State Party.

ARTICLE IV SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by all States at United Nations Headquarters for twelve months, from 16 January 2006 to 16 January 2007.

ARTICLE V CONSENT TO BE BOUND

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. This Protocol shall, after 16 January 2007, be open for accession by any non-signatory State. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. Any State that is not a State Party to the Convention may ratify, accept, approve or accede to this Protocol if at the same time it ratifies, accepts, approves or accedes to the Convention in accordance with articles 25 and 26 thereof.

(b) poskytování naléhavé humanitární pomoci.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na jakýkoliv stálý úřad Organizace spojených národů, jako je ústředí organizace či její specializované agentury zřízené na základě dohody s Organizací spojených národů.

3. Hostitelský stát může učinit u generálního tajemníka Organizace spojených národů prohlášení, že nebude uplatňovat ustanovení tohoto Protokolu na operaci podle článku II odst. 1 písm. b), která je prováděna pouze za účelem řešení přírodní katastrofy. Takové prohlášení musí být učiněno před zahájením operace.

ČLÁNEK III

POVINNOST SMLUVNÍHO STÁTU PODLE ČLÁNKU 8 ÚMLUVY

Povinnost smluvního státu tohoto Protokolu s ohledem na uplatňování článku 8 Úmluvy na operace Organizace spojených národů definované v článku II tohoto Protokolu není na újmu jeho právu přijmout opatření k výkonu jeho národní jurisdikce vůči jakémukoliv personálu Organizace spojených národů či přidruženému personálu, který porušuje zákony a předpisy takového státu, pokud takové uplatňování neporušuje jakékoliv jiné mezinárodněprávní závazky tohoto smluvního státu.

ČLÁNEK IV

PODPIS

Tento Protokol je otevřen k podpisu všemi státy v ústředí Organizace spojených národů po dobu dvanácti měsíců, od 16. ledna 2006 do 16. ledna 2007.

ČLÁNEK V

SOUHLAS S TÍM BÝT VÁZÁN OPČNÍM PROTOKOLEM

1. Tento Protokol podléhá ratifikaci, přijetí či schválení signatářskými státy. Listiny o ratifikaci, přijetí či schválení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

2. Po 16. lednu 2007 bude tento Protokol otevřen k přístupu jakéhokoli nesignatářského státu. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

3. Jakýkoli stát, který není smluvním státem Úmluvy, může ratifikovat, přijmout nebo schválit tento Protokol či k němu přistoupit, pokud zároveň ratifikuje, přijme nebo schválí Úmluvu či k ní přistoupí v souladu s jejími články 25 a 26.

ARTICLE VI ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force thirty days after twenty-two instruments of ratification, acceptance, approval or accession have been deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

ARTICLE VII DENUNCIATION

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE VIII AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

Done at New York this eighth day of December two thousand and five.

ČLÁNEK VI VSTUP V PLATNOST

1. Tento Protokol vstoupí v platnost třicet dní poté, co bylo u generálního tajemníka Organizace spojených národů uloženo dvacet dva listin o ratifikaci, přijetí, schválení či přístupu.
2. Pro každý stát, který tento Protokol ratifikuje, přijme či schválí nebo k němu přistoupí po uložení dvacáté druhé listiny o ratifikaci, přijetí, schválení či přístupu, vstoupí tento Protokol v platnost třicátý den po uložení listiny o ratifikaci, přijetí, schválení či přístupu tohoto státu.

ČLÁNEK VII VÝPOVĚĎ

1. Smluvní stát může tento Protokol vypovědět písemným oznámením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.
2. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy generální tajemník Organizace spojených národů toto oznámení obdržel.

ČLÁNEK VIII AUTENTICKÁ ZNĚNÍ

Původní vyhotovení tohoto Protokolu, jehož arabské, čínské, anglické, francouzské, ruské a španělské znění jsou stejně autentická, je uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů, jenž zašle jeho ověřené opisy všem státům.

Dáno v New Yorku osmého dne měsíce prosince roku dva tisíce pět.

70**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že v souladu s článkem 4 Dohody mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti¹⁾ sdělila česká strana nótou ze dne 5. února 2010 albánské straně kontaktní údaje orgánů příslušných ke spolupráci podle Dohody.

Albánské znění české nóty a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

---

¹⁾ Dohoda mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsaná v Praze dne 27. dubna 2009, byla vyhlášena pod č. 119/2009 Sb. m. s.

Nr. 268/2010-Tir

Ambasada e Republikës Çeke në Tiranë i paraqet komplimentet e saj Ministrisë së Punëve të Jashtme të Republikës së Shqipërisë dhe me kërkesë të Ministrisë së Brendshme të Republikës Çeke në përputhje me Nenin 4 të Marrëveshjes ndërmjet Qeverisë së Republikës Çeke dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë në luftën kundër krimit, nënshkruar në Pragë më 27 prill 2009, ka nderin ti paraqesë të dhënat mbi kontaktet e organeve kompetente për bashkëpunimin sipas Marrëveshjes:

a) Ministerstvo vnitra (*Ministria e Brendshme*)

Odbor bezpečnostní politiky (*Drejtoria e politikave të sigurisë*)

Nad Štolou 936/3

P. O. BOX 21/OBP

170 34 Praha 7

Česká republika

Tel: +420 974 832 282

Fax: +420 974 833 509

e-mail: obp@mvcz.cz

b) Policejní prezidium České republiky (*Policia e Shtetit e Republikës Çeke*)

Strojnická 27

P. O. BOX 62/MPS

170 89 Praha 7

Tel: +420 974 834 380

Fax: +420 974 834 716

e-mail: interpol@mvcz.cz

I-24/7 network: ncb.prague@cz.iges.int

PŘEKLAD

Č. 268/2010-Tir

Velvyslanectví České republiky v Tiraně projevuje úctu Ministerstvu zahraničních věcí Albánské republiky a má čest na základě žádosti Ministerstva vnitra České republiky v souladu s článkem 4 Dohody mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsané v Praze dne 27. dubna 2009, oznámit kontaktní údaje orgánů příslušných ke spolupráci podle Dohody:

a) Ministerstvo vnitra

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 936/3
P. O. BOX 21/OBP
170 34 Praha 7
Česká republika
Tel.: +420 974 832 282
Fax: +420 974 833 509

e-mail: obp@mvcv.cz

b) Policejní prezidium České republiky

Strojnická 27
P. O. BOX 62/MPS
170 89 Praha 7
Česká republika
Tel: +420 974 834 380
Fax: +420 974 834 716

e-mail: interpol@mvcv.cz

I-24/7 network: ncb.prague@cz.iges.int

- c) Ministerstvo financí – Finanční analytický útvar (*Ministria e Financave – Sektori i financës dhe analitikës*)

Jindřišská 14
P. O. Box 675
111 21 Praha 1
Česká republika
Tel: +420 257 044 501
Fax: +420 257 044 502

e-mail: fau@mfcz.cz

- d) Generální ředitelství cel (*Drejtoria e Përgjithshme e Doganave*)

odbor pátrání (*Drejtoria Operative*)
Budějovická 7
140 96 Praha 4
Česká republika
Tel: +420 261 333 881
Fax: +420 261 333 800

e-mail: operacni@cs.mfcz.cz

Pala çeke mirëpret dërgimin e informacioneve të ngjashme mbi organet kompetente të palës shqiptare për realizimin e Marrëveshjes.

Ambasada e Republikës Çeke në Tiranë përfiton nga rasti për t'i përsëritur Ministrisë së Punëve të Jashtme të Republikës së Shqipërisë sigurimet e konsideratës së saj më të lartë.

Tiranë, më 5. 2. 2010

Ministria e Punëve të Jashtme e Republikës së Shqipërisë
Protokolli i Shtetit

T i r a n ë

c) Ministerstvo financí – Finanční analytický útvar

Jindřišská 14
P. O. BOX 675
111 21 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 257 044 501
Fax: +420 257 044 502

e-mail: fau@mfcz.cz

d) Generální ředitelství cel

odbor pátrání
Budějovická 7
140 96 Praha 4
Česká republika
Tel: +420 261 333 881
Fax: +420 261 333 800

e-mail: operacni@cs.mfcz.cz

Česká strana uvítá zaslání obdobných informací o orgánech příslušných k provádění Dohody na albánské straně.

Velvyslanectví České republiky v Tiraně využívá této příležitosti, aby znovu ujistilo Ministerstvo zahraničních věcí Albánské republiky svou hlubokou úctou.

Tirana dne 5. 2. 2010

Ministerstvo zahraničních věcí

Tirana

71**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 21. května 2003 byl v Kyjevě přijat Protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států¹⁾.

Jménem České republiky byl Protokol podepsán v Kyjevě téhož dne.

S Protokolem vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky jej ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, deponitáře Protokolu, dne 19. července 2005.

Protokol vstoupil v platnost na základě svého článku 24 odst. 1 dne 11. července 2010 a tímto dnem vstoupil v platnost i pro Českou republiku.

Anglické znění Protokolu a jeho překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

---

¹⁾ Úmluva o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států podepsaná v Espoo dne 25. února 1991 byla vyhlášena pod č. 91/2001 Sb. m. s.

PROTOCOL ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT TO THE CONVENTION ON ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN A TRANSBOUNDARY CONTEXT

The Parties to this Protocol,

Recognizing the importance of integrating environmental, including health, considerations into the preparation and adoption of plans and programmes and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Committing themselves to promoting sustainable development and therefore basing themselves on the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, Brazil, 1992), in particular principles 4 and 10 of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as the outcome of the third Ministerial Conference on Environment and Health (London, 1999) and the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, South Africa, 2002),

Bearing in mind the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, Finland, on 25 February 1991, and decision II/9 of its Parties at Sofia on 26 and 27 February 2001, in which it was decided to prepare a legally binding protocol on strategic environmental assessment,

Recognizing that strategic environmental assessment should have an important role in the preparation and adoption of plans, programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation, and that the wider application of the principles of environmental impact assessment to plans, programmes, policies and legislation will further strengthen the systematic analysis of their significant environmental effects,

Acknowledging the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and taking note of the relevant paragraphs of the Lucca Declaration, adopted at the first meeting of its Parties,

Conscious, therefore, of the importance of providing for public participation in strategic environmental assessment,

Acknowledging the benefits to the health and well-being of present and future generations that will follow if the need to protect and improve people's health is taken into account as an integral part of strategic environmental

assessment, and recognizing the work led by the World Health Organization in this respect,

Mindful of the need for and importance of enhancing international cooperation in assessing the transboundary environmental, including health, effects of proposed plans and programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Have agreed as follows:

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to provide for a high level of protection of the environment, including health, by:

- (a) Ensuring that environmental, including health, considerations are thoroughly taken into account in the development of plans and programmes;
- (b) Contributing to the consideration of environmental, including health, concerns in the preparation of policies and legislation;
- (c) Establishing clear, transparent and effective procedures for strategic environmental assessment;
- (d) Providing for public participation in strategic environmental assessment; and
- (e) Integrating by these means environmental, including health, concerns into measures and instruments designed to further sustainable development.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Convention" means the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context.

2. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a Contracting Party to this Protocol.
3. "Party of origin" means a Party or Parties to this Protocol within whose jurisdiction the preparation of a plan or programme is envisaged.
4. "Affected Party" means a Party or Parties to this Protocol likely to be affected by the transboundary environmental, including health, effects of a plan or programme.
5. "Plans and programmes" means plans and programmes and any modifications to them that are:
  - (a) Required by legislative, regulatory or administrative provisions; and
  - (b) Subject to preparation and/or adoption by an authority or prepared by an authority for adoption, through a formal procedure, by a parliament or a government.
6. "Strategic environmental assessment" means the evaluation of the likely environmental, including health, effects, which comprises the determination of the scope of an environmental report and its preparation, the carrying-out of public participation and consultations, and the taking into account of the environmental report and the results of the public participation and consultations in a plan or programme.
7. "Environmental, including health, effect" means any effect on the environment, including human health, flora, fauna, biodiversity, soil, climate, air, water, landscape, natural sites, material assets, cultural heritage and the interaction among these factors.
8. "The public" means one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other appropriate measures to implement the provisions of this Protocol within a clear, transparent framework.
2. Each Party shall endeavour to ensure that officials and authorities assist and provide guidance to the public in matters covered by this Protocol.
3. Each Party shall provide for appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental, including health, protection in the context of this Protocol.

4. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce additional measures in relation to issues covered by this Protocol.
5. Each Party shall promote the objectives of this Protocol in relevant international decision-making processes and within the framework of relevant international organizations.
6. Each Party shall ensure that persons exercising their rights in conformity with the provisions of this Protocol shall not be penalized, persecuted or harassed in any way for their involvement. This provision shall not affect the powers of national courts to award reasonable costs in judicial proceedings.
7. Within the scope of the relevant provisions of this Protocol, the public shall be able to exercise its rights without discrimination as to citizenship, nationality or domicile and, in the case of a legal person, without discrimination as to where it has its registered seat or an effective centre of its activities.

Article 4

FIELD OF APPLICATION CONCERNING PLANS AND PROGRAMMES

1. Each Party shall ensure that a strategic environmental assessment is carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2, 3 and 4 which are likely to have significant environmental, including health, effects.
2. A strategic environmental assessment shall be carried out for plans and programmes which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry including mining, transport, regional development, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use, and which set the framework for future development consent for projects listed in annex I and any other project listed in annex II that requires an environmental impact assessment under national legislation.
3. For plans and programmes other than those subject to paragraph 2 which set the framework for future development consent of projects, a strategic environmental assessment shall be carried out where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.
4. For plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and for minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2, a strategic environmental assessment shall be carried out only where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

5. The following plans and programmes are not subject to this Protocol:

- (a) Plans and programmes whose sole purpose is to serve national defence or civil emergencies;
- (b) Financial or budget plans and programmes.

Article 5

SCREENING

1. Each Party shall determine whether plans and programmes referred to in article 4, paragraphs 3 and 4, are likely to have significant environmental, including health, effects either through a case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose each Party shall in all cases take into account the criteria set out in annex III.
2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when applying the procedures referred to in paragraph 1 above.
3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned in the screening of plans and programmes under this article.
4. Each Party shall ensure timely public availability of the conclusions pursuant to paragraph 1, including the reasons for not requiring a strategic environmental assessment, whether by public notices or by other appropriate means, such as electronic media.

Article 6

SCOPING

1. Each Party shall establish arrangements for the determination of the relevant information to be included in the environmental report in accordance with article 7, paragraph 2.
2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when determining the relevant information to be included in the environmental report.
3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned when determining the relevant information to be included in the environmental report.

Article 7

ENVIRONMENTAL REPORT

1. For plans and programmes subject to strategic environmental assessment, each Party shall ensure that an environmental report is prepared.
2. The environmental report shall, in accordance with the determination under article 6, identify, describe and evaluate the likely significant environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and its reasonable alternatives. The report shall contain such information specified in annex IV as may reasonably be required, taking into account:
  - (a) Current knowledge and methods of assessment;
  - (b) The contents and the level of detail of the plan or programme and its stage in the decision-making process;
  - (c) The interests of the public; and
  - (d) The information needs of the decision-making body.
3. Each Party shall ensure that environmental reports are of sufficient quality to meet the requirements of this Protocol.

Article 8

PUBLIC PARTICIPATION

1. Each Party shall ensure early, timely and effective opportunities for public participation, when all options are open, in the strategic environmental assessment of plans and programmes.
2. Each Party, using electronic media or other appropriate means, shall ensure the timely public availability of the draft plan or programme and the environmental report.
3. Each Party shall ensure that the public concerned, including relevant non-governmental organizations, is identified for the purposes of paragraphs 1 and 4.
4. Each Party shall ensure that the public referred to in paragraph 3 has the opportunity to express its opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.
5. Each Party shall ensure that the detailed arrangements for informing the public and consulting the public concerned are determined and made publicly available. For this purpose, each Party shall take into account to the extent appropriate the elements listed in annex V.

*Article 9*CONSULTATION WITH ENVIRONMENTAL AND
HEALTH AUTHORITIES

1. Each Party shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental or health responsibilities, are likely to be concerned by the environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.
2. The draft plan or programme and the environmental report shall be made available to the authorities referred to in paragraph 1.
3. Each Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 are given, in an early, timely and effective manner, the opportunity to express their opinion on the draft plan or programme and the environmental report.
4. Each Party shall determine the detailed arrangements for informing and consulting the environmental and health authorities referred to in paragraph 1.

Article 10

TRANSBOUNDARY CONSULTATIONS

1. Where a Party of origin considers that the implementation of a plan or programme is likely to have significant transboundary environmental, including health, effects or where a Party likely to be significantly affected so requests, the Party of origin shall as early as possible before the adoption of the plan or programme notify the affected Party.
2. This notification shall contain, inter alia:
  - (a) The draft plan or programme and the environmental report including information on its possible transboundary environmental, including health, effects; and
  - (b) Information regarding the decision-making procedure, including an indication of a reasonable time schedule for the transmission of comments.
3. The affected Party shall, within the time specified in the notification, indicate to the Party of origin whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme and, if it so indicates, the Parties concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to prevent, reduce or mitigate adverse effects.
4. Where such consultations take place, the Parties concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the public concerned and the authorities referred to in article 9, paragraph 1, in the affected Party are informed

and given an opportunity to forward their opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

Article 11

DECISION

1. Each Party shall ensure that when a plan or programme is adopted due account is taken of:
  - (a) The conclusions of the environmental report;
  - (b) The measures to prevent, reduce or mitigate the adverse effects identified in the environmental report; and
  - (c) The comments received in accordance with articles 8 to 10.
2. Each Party shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the public, the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and the Parties consulted according to article 10 are informed, and that the plan or programme is made available to them together with a statement summarizing how the environmental, including health, considerations have been integrated into it, how the comments received in accordance with articles 8 to 10 have been taken into account and the reasons for adopting it in the light of the reasonable alternatives considered.

Article 12

MONITORING

1. Each Party shall monitor the significant environmental, including health, effects of the implementation of the plans and programmes, adopted under article 11 in order, inter alia, to identify, at an early stage, unforeseen adverse effects and to be able to undertake appropriate remedial action.
2. The results of the monitoring undertaken shall be made available, in accordance with national legislation, to the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and to the public.

Article 13

POLICIES AND LEGISLATION

1. Each Party shall endeavour to ensure that environmental, including health, concerns are considered and integrated to the extent appropriate in the preparation of its proposals for policies and legislation that are likely to have significant effects on the environment, including health.
2. In applying paragraph 1, each Party shall consider the appropriate principles and elements of this Protocol.

3. Each Party shall determine, where appropriate, the practical arrangements for the consideration and integration of environmental, including health, concerns in accordance with paragraph 1, taking into account the need for transparency in decision-making.

4. Each Party shall report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol on its application of this article.

Article 14

THE MEETING OF THE PARTIES TO THE CONVENTION SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THE PROTOCOL

1. The Meeting of the Parties to the Convention shall serve as the Meeting of the Parties to this Protocol. The first meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be convened not later than one year after the date of entry into force of this Protocol, and in conjunction with a meeting of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period. Subsequent meetings of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention which are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by the Parties to this Protocol.

3. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Meeting of the Parties representing a Party to the Convention that is not, at that time, a Party to this Protocol shall be replaced by another member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

4. The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and, for this purpose, shall:

(a) Review policies for and methodological approaches to strategic environmental assessment with a view to further improving the procedures provided for under this Protocol;

(b) Exchange information regarding experience gained in strategic environmental assessment and in the implementation of this Protocol;

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

(d) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Protocol;

(e) Where necessary, consider and adopt proposals for amendments to this Protocol; and

(f) Consider and undertake any additional action, including action to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Meeting of the Parties to the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Protocol, except as may otherwise be decided by consensus by the Meeting of the Parties serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

6. At its first meeting, the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall consider and adopt the modalities for applying the procedure for the review of compliance with the Convention to this Protocol.

7. Each Party shall, at intervals to be determined by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol, report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol on measures that it has taken to implement the Protocol.

Article 15

RELATIONSHIP TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The relevant provisions of this Protocol shall apply without prejudice to the UNECE Conventions on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters.

Article 16

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 17

SECRETARIAT

The secretariat established by article 13 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol and article 13, paragraphs (a) to (c), of the Convention on the functions of the secretariat shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol.

Article 18

ANNEXES

The annexes to this Protocol shall constitute an integral part thereof.

Article 19

AMENDMENTS TO THE PROTOCOL

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.
2. Subject to paragraph 3, the procedure for proposing, adopting and the entry into force of amendments to the Convention laid down in paragraphs 2 to 5 of article 14 of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to amendments to this Protocol.
3. For the purpose of this Protocol, the three fourths of the Parties required for an amendment to enter into force for Parties having ratified, approved or accepted it, shall be calculated on the basis of the number of Parties at the time of the adoption of the amendment.

Article 20

SETTLEMENT OF DISPUTES

The provisions on the settlement of disputes of article 15 of the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol.

Article 21

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraphs 8 and 11 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred

competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

*Article 23*RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL
AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 21.
2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 21.
3. Any other State, not referred to in paragraph 2 above, that is a Member of the United Nations may accede to the Protocol upon approval by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol.
4. Any regional economic integration organization referred to in article 21 which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more of such an organization's member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and its member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.
5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 24

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For the purposes of paragraph 1 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization referred to in article 21 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.
3. For each State or regional economic integration organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
4. This Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol enters into force. Where the Party under whose jurisdiction the preparation of a plan, programme, policy or legislation is envisaged is one for which paragraph 3 applies, this Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol comes into force for that Party.

Article 25

WITHDRAWAL

At any time after four years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of articles 5 to 9, 11 and 13 with respect to a strategic environmental assessment under this Protocol which has already been started, or the application of article 10 with respect to a notification or request which has already been made, before such withdrawal takes effect.

Article 26

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Kiev (Ukraine), this twenty-first day of May, two thousand and three.

ANNEXES

ANNEX I

List of projects as referred to in article 4, paragraph 2

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.
2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).
3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.
4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.
5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons of finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons of finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.
6. Integrated chemical installations.
7. Construction of motorways, express roads^{*/} and lines for long-distance railway traffic and of airports^{**/} with a basic runway length of 2,100 metres or more.
8. Large-diameter oil and gas pipelines.
9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.
10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.
11. Large dams and reservoirs.
12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.
13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.
14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.
15. Offshore hydrocarbon production.
16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.
17. Deforestation of large areas.

^{*/} For the purposes of this Protocol:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign posted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

^{**/} For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

ANNEX II

Any other projects referred to in article 4, paragraph 2

1. Projects for the restructuring of rural land holdings.
  - For the final disposal of irradiated nuclear fuel;
2. Projects for the use of uncultivated land or semi-natural areas for intensive agricultural purposes.
  - Solely for the final disposal of radioactive waste;
3. Water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects.
  - Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels in a different site than the production site; or
4. Intensive livestock installations (including poultry).
  - For the processing and storage of radioactive waste.
5. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use.
6. Intensive fish farming.
7. Nuclear power stations and other nuclear reactors^{*/} including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load), as far as not included in annex I.
8. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kilovolts or more and a length of 15 kilometres or more and other projects for the transmission of electrical energy by overhead cables.
9. Industrial installations for the production of electricity, steam and hot water.
10. Industrial installations for carrying gas, steam and hot water.
11. Surface storage of fossil fuels and natural gas.
12. Underground storage of combustible gases.
13. Industrial briquetting of coal and lignite.
14. Installations for hydroelectric energy production.
15. Installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).
16. Installations, as far as not included in annex I, designed:
  - For the production or enrichment of nuclear fuel;
  - For the processing of irradiated nuclear fuel;
17. Quarries, open cast mining and peat extraction, as far as not included in annex I.
18. Underground mining, as far as not included in annex I.
19. Extraction of minerals by marine or fluvial dredging.
20. Deep drillings (in particular geothermal drilling, drilling for the storage of nuclear waste material, drilling for water supplies), with the exception of drillings for investigating the stability of the soil.
21. Surface industrial installations for the extraction of coal, petroleum, natural gas and ores, as well as bituminous shale.
22. Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel, as far as not included in annex I.
23. Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting.
24. Installations for the processing of ferrous metals (hot-rolling mills, smitheries with hammers, application of protective fused metal coats).
25. Ferrous metal foundries.
26. Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes, as far as not included in annex I.
27. Installations for the smelting, including the alloyage, of non-ferrous metals excluding precious metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.), as far as not included in annex I.
28. Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process.
29. Manufacture and assembly of motor vehicles and manufacture of motor-vehicle engines.

^{*/} For the purposes of this Protocol, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

30. Shipyards.
31. Installations for the construction and repair of aircraft.
32. Manufacture of railway equipment.
33. Swaging by explosives.
34. Installations for the roasting and sintering of metallic ores.
35. Coke ovens (dry coal distillation).
36. Installations for the manufacture of cement.
37. Installations for the manufacture of glass including glass fibre.
38. Installations for smelting mineral substances including the production of mineral fibres.
39. Manufacture of ceramic products by burning, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain.
40. Installations for the production of chemicals or treatment of intermediate products, as far as not included in annex I.
41. Production of pesticides and pharmaceutical products, paint and varnishes, elastomers and peroxides.
42. Installations for the storage of petroleum, petrochemical, or chemical products, as far as not included in annex I.
43. Manufacture of vegetable and animal oils and fats.
44. Packing and canning of animal and vegetable products.
45. Manufacture of dairy products.
46. Brewing and malting.
47. Confectionery and syrup manufacture.
48. Installations for the slaughter of animals.
49. Industrial starch manufacturing installations.
50. Fish-meal and fish-oil factories.
51. Sugar factories.
52. Industrial plants for the production of pulp, paper and board, as far as not included in annex I.
53. Plants for the pre treatment or dyeing of fibres or textiles.
54. Plants for the tanning of hides and skins.
55. Cellulose-processing and production installations.
56. Manufacture and treatment of elastomer-based products.
57. Installations for the manufacture of artificial mineral fibres.
58. Installations for the recovery or destruction of explosive substances.
59. Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos products, as far as not included in annex I.
60. Knackers' yards.
61. Test benches for engines, turbines or reactors.
62. Permanent racing and test tracks for motorized vehicles.
63. Pipelines for transport of gas or oil, as far as not included in annex I.
64. Pipelines for transport of chemicals with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km.
65. Construction of railways and intermodal transshipment facilities, and of intermodal terminals, as far as not included in annex I.
66. Construction of tramways, elevated and underground railways, suspended lines or similar lines of a particular type used exclusively or mainly for passenger transport.
67. Construction of roads, including realignment and/or widening of any existing road, as far as not included in annex I.
68. Construction of harbours and port installations, including fishing harbours, as far as not included in annex I.
69. Construction of inland waterways and ports for inland-waterway traffic, as far as not included in annex I.
70. Trading ports, piers for loading and unloading connected to land and outside ports, as far as not included in annex I.
71. Canalization and flood-relief works.
72. Construction of airports^{**/} and airfields, as far as not included in annex I.

---

^{**/} For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

-
73. Waste-disposal installations (including landfill), as far as not included in annex I.	82. Installations of long-distance aqueducts.
74. Installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste.	83. Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments.
75. Storage of scrap iron, including scrap vehicles.	84. Marinas.
76. Sludge deposition sites.	85. Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments.
77. Groundwater abstraction or artificial groundwater recharge, as far as not included in annex I.	86. Permanent campsites and caravan sites.
78. Works for the transfer of water resources between river basins.	87. Theme parks.
79. Waste-water treatment plants.	88. Industrial estate development projects.
80. Dams and other installations designed for the holding-back or for the long-term or permanent storage of water, as far as not included in annex I.	89. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks.
81. Coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes, moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works.	90. Reclamation of land from the sea.

ANNEX III

Criteria for determining of the likely significant environmental, including health, effects referred to in article 5, paragraph 1

1. The relevance of the plan or programme to the integration of environmental, including health, considerations in particular with a view to promoting sustainable development.	5. The nature of the environmental, including health, effects such as probability, duration, frequency, reversibility, magnitude and extent (such as geographical area or size of population likely to be affected).
2. The degree to which the plan or programme sets a framework for projects and other activities, either with regard to location, nature, size and operating conditions or by allocating resources.	6. The risks to the environment, including health.
3. The degree to which the plan or programme influences other plans and programmes including those in a hierarchy.	7. The transboundary nature of effects.
4. Environmental, including health, problems relevant to the plan or programme.	8. The degree to which the plan or programme will affect valuable or vulnerable areas including landscapes with a recognized national or international protection status.
-

ANNEX IV

Information referred to in article 7, paragraph 2

1. The contents and the main objectives of the plan or programme and its link with other plans or programmes.
2. The relevant aspects of the current state of the environment, including health, and the likely evolution thereof should the plan or programme not be implemented.
3. The characteristics of the environment, including health, in areas likely to be significantly affected.
4. The environmental, including health, problems which are relevant to the plan or programme.
5. The environmental, including health, objectives established at international, national and other levels which are relevant to the plan or programme, and the ways in which these objectives and other environmental, including health, considerations have been taken into account during its preparation.
6. The likely significant environmental, including health, effects^{z/} as defined in article 2, paragraph 7.
7. Measures to prevent, reduce or mitigate any significant adverse effects on the environment, including health, which may result from the implementation of the plan or programme.
8. An outline of the reasons for selecting the alternatives dealt with and a description of how the assessment was undertaken including difficulties encountered in providing the information to be included such as technical deficiencies or lack of knowledge.
9. Measures envisaged for monitoring environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.
10. The likely significant transboundary environmental, including health, effects.
11. A non-technical summary of the information provided.

---

^{z/} These effects should include secondary, cumulative, synergistic, short-, medium- and long-term, permanent and temporary, positive and negative effects.

ANNEX V

Information referred to in article 8, paragraph 5

1. The proposed plan or programme and its nature.
2. The authority responsible for its adoption.
3. The envisaged procedure, including:
  - (a) The commencement of the procedure;
  - (b) The opportunities for the public to participate;
  - (c) The time and venue of any envisaged public hearing;
  - (d) The authority from which relevant information can be obtained and where the relevant information has been deposited for examination by the public;
  - (e) The authority to which comments or questions can be submitted and the time schedule for the transmittal of comments or questions; and
  - (f) What environmental, including health, information relevant to the proposed plan or programme is available.
4. Whether the plan or programme is likely to be subject to a transboundary assessment procedure.

PŘEKLAD

Protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států

STRANY TOHOTO PROTOKOLU,

UZNÁVAJÍCE význam integrace hledisek životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do přípravy a přijímání plánů a programů a v odpovídající míře i politik a právních předpisů,

ZAVAZUJÍCE SE podporovat udržitelný rozvoj a opírajíce se proto o závěry Konference OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiru v Brazílii v roce 1992, především o zásady 4 a 10 Deklarace o životním prostředí a rozvoji z Rio de Janeira a o Agendu 21 a rovněž o výsledky 3. ministerské konference o životním prostředí a zdraví (Londýn, 1999) a Světového summitu o udržitelném rozvoji (Johannesburg, Jižní Afrika, 2002),

MAJÍCE NA PAMĚTI Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států, přijatou ve finském Espoo dne 25. února 1991, a rozhodnutí II/9 jejích stran v Sofii ze dne 26. a 27. února 2001, v němž se rozhodly připravit právně závazný protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí,

UVĚDOMUJÍCE SI, že strategické posuzování vlivů na životní prostředí by mělo hrát důležitou roli v přípravě a přijímání, programů a v odpovídající míře také politik a právních předpisů a že širší uplatňování těchto zásad posuzování vlivů plánů, programů, politik a právních předpisů na životní prostředí bude dále posilovat soustavnou analýzu jejich významných vlivů na životní prostředí,

UZNÁVAJÍCE Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, přijatou v dánském Aarhusu dne 25. června 1998, a berouce v úvahu odpovídající odstavce v Deklaraci z Luccy, přijaté na 1. zasedání stran této úmluvy,

UVĚDOMUJÍCE SI proto důležitost zajištění účasti veřejnosti na strategickém posuzování vlivů na životní prostředí,

UZNÁVAJÍCE přínosy pro zdraví a blahobyt současných i budoucích generací, které nastanou za předpokladu, že potřeba chránit a zlepšovat lidské zdraví bude chápána jako nedílná část strategického posuzování vlivů na životní prostředí, a uznávajíce práci, kterou v tomto ohledu vykonává Světová zdravotnická organizace,

PAMĚTLIVY potřeby a významu zlepšování mezinárodní spolupráce při posuzování navrhovaných plánů a programů a v přiměřené míře i politik a právních předpisů, pokud jde o jejich vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahující hranice států,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Cíl

Cílem tohoto protokolu je zabezpečit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví:

- a) zajištěním, že hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, jsou při přípravě politik a právních předpisů plně brána v úvahu;
- b) přispíváním k tomu, že k zájmům životního prostředí, včetně zájmů zdraví, se přihlíží při vypracovávání politik a právních předpisů;
- c) zavedením jasných, průhledných a účinných postupů pro strategické posuzování vlivů na životní prostředí;
- d) zajištěním účasti veřejnosti při strategickém posuzování vlivů na životní prostředí;
- e) a tím začleněním zájmů životního prostředí, včetně zájmů zdraví, do opatření a nástrojů určených k podpoře udržitelného rozvoje.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto protokolu:

- 1) "úmluva" znamená Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států;
- 2) "strana" znamená, pokud není určeno jinak, smluvní stranu tohoto protokolu;
- 3) "strana původu" znamená stranu nebo strany tohoto protokolu, do jejichž pravomoci bude spadat příprava plánu nebo programu;
- 4) "dotčená strana" znamená stranu nebo strany tohoto protokolu, které mohou být dotčeny vlivem plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, přesahujícím hranice států;
- 5) "plány a programy" znamenají plány a programy a jejich případné změny, které jsou:
  - a) vyžadovány právními, řídicími nebo správními opatřeními a
  - b) zpracovávány, popřípadě schvalovány orgánem nebo jsou připravovány orgánem ke schválení po oficiálním projednání v parlamentu nebo ve vládě;
- 6) "strategické posouzení vlivů na životní prostředí" znamená zhodnocení pravděpodobných vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které zahrnuje vymezení rozsahu zprávy o vlivech na životní prostředí a její vypracování, zajištění účasti veřejnosti a konzultací, a zohlednění zprávy o vlivech na životní prostředí a výsledků účasti veřejnosti a konzultací v plánu nebo programu;
- 7) "vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví" znamená každý vliv na životní prostředí, včetně vlivu na lidské zdraví, na flóru, faunu, biodiverzitu, půdu, klima, ovzduší, vodu, krajinu, přírodní památky, hmotný majetek, kulturní dědictví a vzájemné působení těchto faktorů;
- 8) "veřejnost" znamená jednu nebo více fyzických či právnických osob a v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí také jejich sdružení, organizace nebo skupiny.

Článek 3

Všeobecná ustanovení

1. Každá strana přijme nezbytná právní, řídicí a jiná vhodná opatření, jimiž provede ustanovení tohoto protokolu v rámci jasného, průhledného systému.

2. Každá strana se bude snažit zajistit, aby úředníci a orgány napomáhali veřejnosti a poskytovali jí rady v záležitostech upravovaných tímto protokolem.
3. Každá strana zajistí patřičné uznání a pomoc sdružením, organizacím nebo skupinám podporujícím ochranu životního prostředí, včetně ochrany zdraví, v souvislosti s tímto protokolem.
4. Ustanovení tohoto protokolu nesmějí ovlivnit právo každé strany ponechat si nebo zavést další opatření vztahující se k záležitostem upravovaným tímto protokolem.
5. Každá strana bude podporovat cíle tohoto protokolu v příslušných mezinárodních rozhodovacích procesech a v rámci příslušných mezinárodních organizací.
6. Každá strana zajistí, aby osoby vykonávající svá práva v souladu s ustanoveními tohoto protokolu nebyly žádným způsobem postihovány, stíhány nebo šikanovány kvůli své angažovanosti. Tímto ustanovením nejsou ovlivněna práva vnitrostátních soudů uložit úhradu odůvodněných nákladů soudních řízení.
7. V rámci příslušných ustanovení tohoto protokolu musí mít veřejnost možnost vykonávat svá práva bez diskriminace z důvodu občanství, národnosti nebo trvalého pobytu a v případě právnické osoby bez diskriminace z důvodu místa registrace sídla nebo místa výkonu svých činností.

Článek 4

Působnost ve vztahu k plánům a programům

1. Každá strana zajistí, že se strategické posuzování vlivů na životní prostředí provádí u plánů a programů zmíněných v odstavcích 2, 3 a 4, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví.
2. Strategické posuzování vlivů na životní prostředí se provádí u plánů a programů, které se zpracovávají v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, rybářství, energetiky, průmyslu, včetně těžby, dopravy, regionálního rozvoje, odpadového hospodářství, vodního hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování nebo využití území a které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze I a jakéhokoliv jiného záměru uvedeného v příloze II, pro který se vyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí na základě vnitrostátní právní úpravy.
3. Pro plány a programy jiné než uvedené v odstavci 2, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů, musí být strategické posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, pokud tak strana určí podle čl. 5 odst. 1.
4. Pro plány a programy uvedené v odstavci 2, které určují využití malých území na místní úrovni, a pro menší změny plánů a programů uvedených v odstavci 2 musí být strategické posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, pouze pokud tak strana určí v souladu s čl. 5 odst. 1.
5. Tento protokol se nevztahuje na tyto plány a programy:
  - a) plány a programy, jejichž jediným účelem je sloužit obraně státu nebo ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech;
  - b) finanční nebo rozpočtové plány a programy.

Článek 5

Zjišťovací řízení

1. Každá strana určí, zda plány a programy uvedené v čl. 4 odst. 3 a 4 mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, buď na základě zkoumání každého jednotlivého případu, nebo určením typů plánů a programů, nebo kombinací obou přístupů. Pro tento účel musí každá strana ve všech případech vzít v úvahu kritéria stanovená v příloze III.

2. Každá strana zajistí, aby při postupu podle odstavce 1 proběhla jednání s orgány odpovědnými za životní prostředí a zdraví uvedenými v čl. 9 odst. 1.

3. Každá strana bude v odpovídajícím rozsahu usilovat o to, aby dotčená veřejnost měla možnost účastnit se zjišťovacího řízení u plánů a programů podle tohoto článku.

4. Každá strana zajistí včasné zveřejnění závěrů podle odstavce 1, včetně důvodů, pro které se nevyžaduje strategické posouzení vlivů na životní prostředí, a to buď veřejnými vyhláškami, nebo jinými vhodnými prostředky, např. v elektronických médiích.

Článek 6

Stanovení rozsahu a obsahu

1. Každá strana stanoví mechanismy, jimiž budou vymezeny příslušné informace, které mají být zahrnuty do zprávy o vlivech na životní prostředí podle čl. 7 odst. 2.

2. Každá strana zajistí, aby vymezování příslušných informací, které mají být součástí zprávy o vlivech na životní prostředí, bylo projednáno s orgány odpovědnými za životní prostředí a zdraví ve smyslu čl. 9 odst. 1.

3. Každá strana bude v odpovídajícím rozsahu usilovat o to, aby dotčená veřejnost měla možnost účastnit se vymezování příslušných informací, které mají být součástí zprávy o vlivech na životní prostředí.

Článek 7

Zpráva o vlivech na životní prostředí

1. Každá strana zajistí, aby pro plány a programy podléhající strategickému posouzení vlivů na životní prostředí byla zpracována zpráva o vlivech na životní prostředí.

2. Zpráva o vlivech na životní prostředí musí v souladu s vymezením podle článku 6 určit, popsat a zhodnotit možné významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které může způsobit uskutečňování plánu nebo programu a přiměřených alternativ. Zpráva musí obsahovat takové informace uvedené v příloze IV, které mohou být rozumně požadovány s ohledem na:

a) stávající znalosti a metody hodnocení;

b) obsah a míru podrobnosti plánu nebo programu a fázi rozhodovacího procesu, v níž se nachází;

c) zájmy veřejnosti a

d) informace požadované orgánem přijímajícím rozhodnutí.

3. Každá strana zajistí, aby zpráva o vlivech na životní prostředí měla takovou kvalitu, která uspokojí požadavky tohoto protokolu.

Článek 8

Účast veřejnosti

1. Každá strana zajistí, aby se veřejnost mohla brzy, včas a účinně účastnit strategického posuzování vlivů plánů a programů na životní prostředí v době, kdy jsou všechny možnosti řešení ještě otevřené.
2. Každá strana zajistí, s použitím elektronických médií nebo jiným odpovídajícím způsobem, včasné zveřejnění návrhu plánu nebo programu a zprávy o vlivech na životní prostředí.
3. Každá strana zajistí, aby byla pro účely odstavců 1 a 4 určena dotčená veřejnost, včetně příslušných nevládních organizací.
4. Každá strana zajistí, aby veřejnost uvedená v odstavci 3 měla příležitost v rozumné lhůtě vyjádřit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí.
5. Každá strana zajistí, aby byla stanovena a zveřejněna podrobná opatření o poskytování informací veřejnosti a o konzultacích s dotčenou veřejností. Pro tento účel každá strana vezme v odpovídajícím rozsahu v úvahu údaje uvedené v příloze V.

Článek 9

Projednávání s orgány příslušnými ve věcech životního prostředí a zdraví

1. Každá strana určí orgány, se kterými je třeba jednat a kterých se s ohledem na jejich zvláštní působnosti ve věcech životního prostředí nebo zdraví mohou dotýkat vlivy uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví.
2. Návrh plánu nebo programu a zpráva o vlivech na životní prostředí musí být zpřístupněny orgánům uvedeným v odstavci 1.
3. Každá strana zajistí, aby orgány uvedené v odstavci 1 dostaly brzy, včas a účinně příležitost vyjádřit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí.
4. Každá strana stanoví podrobný postup pro informování orgánů příslušných ve věcech životního prostředí a zdraví uvedených v odstavci 1 a pro jednání s nimi.

Článek 10

Mezistátní konzultace

1. Jestliže se strana původu domnívá, že uskutečňování plánu nebo programu může mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, přesahující hranice států, nebo když strana, která může být významně dotčena, o to požádá, musí strana původu zaslat oznámení dotčené straně co nejdříve před schválením plánu nebo programu.
2. Toto oznámení musí kromě jiného obsahovat:
  - a) návrh plánu nebo programu a zprávu o vlivech na životní prostředí, včetně informací o možných vlivech na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahujících hranice států, a
  - b) informace o rozhodovacím řízení, včetně stanovení rozumného časového plánu pro předání připomínek.
3. Dotčená strana musí ve lhůtě stanovené v oznámení sdělit straně původu, zda si přeje zahájit jednání před schválením plánu nebo programu, a pokud si tak bude přát, dotčené strany zahájí jednání o

možných vlivech uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahujících hranice států a o opatřeních zaměřených na prevenci, snížení nebo zmírnění nepříznivých vlivů.

4. Jestliže se takováto jednání konají, dotčené strany se dohodnou na podrobných postupech, jimiž se zajistí, aby dotčená veřejnost a orgány dotčené strany, které jsou uvedeny v čl. 9 odst. 1, byly informovány a dostaly příležitost předložit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí v rozumné lhůtě.

Článek 11

Rozhodnutí

1. Každá strana zajistí, že se při schvalování plánu nebo programu vezmou přiměřeně v úvahu:

- a) závěry zprávy o vlivech na životní prostředí;
- b) opatření k prevenci, snížení nebo zmírnění nepříznivých vlivů označených ve zprávě o vlivech na životní prostředí a
- c) připomínky obdržené v souladu s články 8 až 10.

2. Každá strana zajistí, že po schválení plánu nebo programu budou veřejnost, orgány uvedené v čl. 9 odst. 1 a strany, se kterými proběhla jednání podle článku 10, informovány a že jim plán nebo program bude zpřístupněn spolu s vyjádřením shrnujícím, jak byla hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do plánu nebo programu zapracována, jak byly vzaty v úvahu připomínky obdržené podle článků 8 až 10 a důvody pro schválení plánu nebo programu s ohledem na zvažované přiměřené alternativy.

Článek 12

Monitorování

1. Každá strana musí sledovat významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, způsobené uskutečňováním plánů a programů schválených podle článku 11, aby mimo jiné včas zjistila nepředvídané nepříznivé vlivy a aby mohla provést přiměřená nápravná opatření.
2. Výsledky monitorování musí být zpřístupněny v souladu s vnitrostátní právní úpravou orgánům uvedeným v čl. 9 odst. 1 a veřejnosti.

Článek 13

Politiky a právní předpisy

1. Každá strana bude usilovat o to, aby zajistila, že hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, budou brána v úvahu a budou přiměřeně začleněna do přípravy návrhů politik a právních předpisů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví.
2. Při uplatňování odstavce 1 vezme každá strana v úvahu příslušné zásady a prvky tohoto protokolu.
3. Tam, kde je to vhodné, upraví každá strana praktické mechanismy umožňující zvážit a zapracovat hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, podle odstavce 1 a bude přitom přihlížet k potřebě průhlednosti rozhodování.

4. Každá strana bude podávat zprávu o uplatnění tohoto článku na zasedání stran úmluvy sloužícím zároveň jako zasedání stran tohoto protokolu.

Článek 14

Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran protokolu

1. Zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu. První zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu bude svoláno nejpozději do 1 roku po vstupu tohoto protokolu v platnost a současně se zasedáním stran úmluvy, pokud by zasedání stran úmluvy bylo naplánováno v této době. Další zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu se bude konat současně se zasedáním stran úmluvy, pokud zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu nerozhodne jinak.

2. Strany úmluvy, které nejsou stranami tohoto protokolu, se mohou jako pozorovatelé účastnit průběhu kterékoli jednání zasedání stran úmluvy sloužícího jako zasedání stran tohoto protokolu. Jestliže zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu, budou rozhodnutí podle tohoto protokolu přijata pouze stranami tohoto protokolu.

3. Když zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu, každý člen výboru zasedání stran zastupující nějakou stranu úmluvy, která v té době není stranou tohoto protokolu, bude nahrazen jiným členem, který má být zvolen stranami tohoto protokolu a z jejich středu.

4. Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu bude pravidelně prověřovat provádění tohoto protokolu a za tímto účelem:

a) bude přezkoumávat politiky a metodické přístupy ke strategickému posuzování vlivů na životní prostředí s cílem dále zlepšovat postupy stanovené v tomto protokolu;

b) bude sloužit k výměně informací o zkušenostech získaných při strategickém posuzování vlivů na životní prostředí a při provádění tohoto protokolu;

c) bude tam, kde je to potřebné, vyhledávat služby a spolupráci příslušných orgánů majících znalosti vhodné pro dosažení účelu tohoto protokolu;

d) zřídí takové pomocné orgány, které považuje za nezbytné pro provádění tohoto protokolu;

e) tam, kde je to nezbytné, zváží a přijme návrhy na změny tohoto protokolu, a

f) zváží a podnikne jakékoli další kroky, včetně těch, které by měly být provedeny společně podle tohoto protokolu a úmluvy a které by mohly být požadovány pro dosažení účelu tohoto protokolu.

5. Jednací řád zasedání stran úmluvy se použije obdobně v rámci tohoto protokolu, pokud na základě souhlasu zasedání stran úmluvy sloužícího jako zasedání stran protokolu nebude rozhodnuto jinak.

6. Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu na svém prvním zasedání zváží a přijme způsoby, jakými bude na tento protokol uplatňován postup pro přezkum souladu s úmluvou.

7. Každá strana bude v intervalech, které budou určeny na zasedání stran úmluvy sloužícím jako zasedání stran tohoto protokolu, podávat zasedání stran úmluvy sloužícímu jako zasedání stran protokolu zprávu o opatřeních, která přijala k provádění tohoto protokolu.

Článek 15

Vztah k ostatním mezinárodním smlouvám

Příslušná ustanovení tohoto protokolu se použijí, aniž by byly dotčeny úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států a o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí.

Článek 16

Hlasovací právo

1. Každá strana tohoto protokolu má jeden hlas s výjimkou případů podle níže uvedeného odstavce 2.
2. Organizace regionální hospodářské integrace v záležitostech spadajících do jejich pravomoci budou uplatňovat své hlasovací právo počtem hlasů odpovídajícím počtu jejich členských států, které jsou stranami tohoto protokolu. Takové organizace nebudou uplatňovat své hlasovací právo, pokud toto právo uplatňují jejich členské státy, a naopak.

Článek 17

Sekretariát

Sekretariát zřízený podle článku 13 úmluvy bude sloužit jako sekretariát tohoto protokolu a čl. 13 písm. a) až c) úmluvy o funkcích sekretariátu se použije obdobně na tento protokol.

Článek 18

Přílohy

Přílohy tohoto protokolu tvoří jeho nedílnou součást.

Článek 19

Změny protokolu

1. Každá strana může navrhnout změny tohoto protokolu.
2. S výhradou odstavce 3 se postup pro návrh, přijetí a vstup v platnost změn úmluvy upravený v čl. 14 odst. 2 až 5 úmluvy vztahuje obdobně na změny tohoto protokolu.
3. Pro účely tohoto protokolu se tři čtvrtiny stran nezbytných pro to, aby změna vstoupila v platnost pro strany, které ji ratifikovaly, schválily nebo přijaly, vypočítají na základě počtu stran v době přijetí této změny.

Článek 20

Urovnávání sporů

Ustanovení o urovnávání sporů v článku 15 úmluvy se použijí obdobně na tento protokol.

Článek 21

Podpis

Tento protokol bude otevřen k podpisu v Kyjevě (Ukrajina) od 21. do 23. května 2003 a potom v sídle Organizace spojených národů v New Yorku do 31. prosince 2003 členskými státy Evropské

hospodářské komise a rovněž státům, které mají poradní status při Evropské hospodářské komisi v souladu s odstavci 8 a 11 usnesení Hospodářské a sociální rady 36 (IV) ze dne 28. března 1947, a organizacím regionální hospodářské integrace tvořeným svrchovanými členskými státy Evropské hospodářské komise, na něž jejich členské státy přenesly pravomoc v záležitostech upravovaných tímto protokolem, včetně pravomoci vstupovat do smluvních svazků v těchto záležitostech.

Článek 22

Depozitář

Funkci deponitáře tohoto protokolu vykonává generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 23

Ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tento protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení signatářskými státy a organizacemi regionální hospodářské integrace uvedenými v článku 21.
2. Tento protokol bude otevřen k přístupu státům a organizacím regionální hospodářské integrace uvedeným v článku 21 od 1. ledna 2004.
3. Kterýkoli jiný stát, neuvedený v odstavci 2 výše, který je členem Organizace spojených národů, může přistoupit k tomuto protokolu na základě schválení zasedáním stran úmluvy sloužícím jako zasedání stran protokolu.
4. Kterákoli organizace regionální hospodářské integrace uvedená v článku 21, která se stane stranou tohoto protokolu, aniž by kterýkoliv její členský stát byl stranou, bude vázána všemi závazky stanovenými tímto protokolem. V případě, kdy je stranou tohoto protokolu jeden nebo více členských států takové organizace, tato organizace a její členské státy rozhodnou o své odpovědnosti za plnění povinností vyplývajících z tohoto protokolu. V těchto případech organizace a její členské státy nebudou oprávněny využívat svých práv v rámci tohoto protokolu souběžně.
5. Ve svých ratifikačních listinách, listinách o přijetí, schválení nebo přístupu učiní organizace regionální hospodářské integrace uvedené v článku 21 prohlášení o rozsahu svých pravomocí týkajících se záležitostí upravovaných tímto protokolem. Tyto organizace také budou informovat deponitáře o jakékoli podstatné změně v rozsahu jejich pravomocí.

Článek 24

Vstup v platnost

1. Tento protokol vstupuje v platnost devadesátým dnem po datu uložení šestnácté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu.
2. Pro účely výše uvedeného odstavce 1 listina uložená organizací regionální hospodářské integrace uvedenou v článku 21 nebude počítána jako dodatečná k těm, které uložily členské státy takové organizace.
3. Pro každý stát nebo organizaci regionální hospodářské integrace uvedené v článku 21, které ratifikují, přijmou nebo schválí tento protokol nebo k němu přistoupí po uložení šestnácté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu, vstupuje protokol v platnost devadesátým dnem po datu, kdy tento stát nebo organizace uložily ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu.

4. Tento protokol se vztahuje na plány, programy, politiky a právní předpisy, u nichž první formální přípravný krok následuje po datu vstupu tohoto protokolu v platnost. Je-li strana, do jejíž působnosti spadá plán, program, politika nebo právní předpis, jednou z těch, na které se vztahuje odstavec 3, vztahuje se tento protokol na plány, programy, politiky a právní předpisy, u nichž první formální přípravný krok následuje po datu vstupu tohoto protokolu v platnost pro tuto stranu.

Článek 25

Odstoupení

Kdykoliv po uplynutí čtyř let od data vstupu tohoto protokolu v platnost pro určitou stranu může tato strana odstoupit od protokolu písemným oznámením deponitářem. Takové odstoupení nabude účinnosti devadesátým dnem po datu jeho přijetí deponitářem. Takovým odstoupením není ovlivněno použití článků 5 až 9, 11 a 13 týkajících se strategického posuzování vlivů na životní prostředí podle tohoto protokolu, které již bylo zahájeno předtím, než toto odstoupení nabylo účinnosti, nebo použití článku 10 týkajícího se oznámení nebo žádosti podaných předtím, než toto odstoupení nabylo účinnosti.

Článek 26

Autentická znění

Originál tohoto protokolu, jehož anglický, francouzský a ruský text je stejně autentický, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění zástupci, podepsali tento protokol. V Kyjevě (Ukrajina) dne dvacátého prvního května dva tisíce tři.

PŘÍLOHA I

Seznam záměrů podle čl. 4 odst. 2

1. Ropné rafinerie (s výjimkou závodů vyrábějících z ropy pouze maziva) a zařízení na zplynování a zkapalňování 500 tun nebo více uhlí nebo živičných břidlic za den.
2. Tepelné elektrárny a jiná spalovací zařízení o tepelném výkonu 300 megawattů nebo více a jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory (s výjimkou výzkumných zařízení pro výrobu a konverzi štěpných a obohacovaných materiálů, jejichž maximální výkon nepřesahuje 1 kilowatt nepřetržitého tepelného zatížení).
3. Zařízení určená výhradně pro výrobu nebo obohacování jaderných paliv, pro přepracovávání vyhořelých jaderných paliv nebo pro skladování, ukládání a zpracovávání jaderného odpadu.
4. Velká zařízení pro primární tavbu železných (litiny a oceli) a neželezných kovů.
5. Zařízení pro těžbu azbestu a na zpracovávání a přepracovávání azbestu a výrobků obsahujících azbest: pro azbestocementové výrobky, s roční produkcí nad 20 tisíc tun konečných výrobků; pro třecí materiály, s roční produkcí více než 50 tun konečných výrobků; a pro jiná využití více než 200 tun azbestu ročně.
6. Integrovaná chemická zařízení.
7. Výstavba dálnic a rychlostních komunikací [1], tratí pro dálkovou železniční přepravu a letišť [2] se základní délkou vzletové a přistávací dráhy 2100 m nebo více.

8. Ropovody a plynovody s potrubím o velké světlosti.
9. Obchodní přístavy, vnitrozemské vodní cesty a přístavy pro vnitrozemskou vodní přepravu, které umožňují plavbu lodí s výtlačkem přes 1350 tun.
10. Zařízení pro spalování, chemickou úpravu nebo skládkování toxických a nebezpečných odpadů.
11. Velké přehrady a nádrže.
12. Čerpání podzemních vod v případech, kdy roční objem čerpaných vod dosahuje nebo přesahuje 10 milionů kubických metrů.
13. Výroba celulózy a papíru s denní kapacitou 200 na vzduchu vysoušených tun a více.
14. Rozsáhlá těžba, úprava v místě těžby a zpracovávání kovových rud nebo uhlí.
15. Těžba uhlovodíků na volném moři.
16. Velká skladovací zařízení pro ropu, petrochemické a chemické výrobky.
17. Odlesnění rozsáhlých území.

[1] Pro účely tohoto protokolu:

- "Dálnice" znamená silnici speciálně projektovanou a vybudovanou pro provoz motorových vozidel, která neslouží k obsluze přilehlých pozemků a která:

- a) je, s výjimkou zvláštních míst nebo dočasného omezení, vybavena jednotlivými jízdními pruhy pro provoz ve dvou směrech, oddělenými od sebe dělicím pásem, který není určen k provozu, nebo výjimečně jiným způsobem; b) se nekříží na jedné úrovni s žádnou silnicí, železniční nebo tramvajovou tratí nebo pěší cestou; a c) je označena speciální značkou jako dálnice.

- "Rychlostní komunikace" znamená silnici vyhrazenou pro provoz motorových vozidel, přístupnou pouze z mimoúrovňových křižovatek nebo křižovatek se světelnou signalizací, na které je zejména zakázáno zastavit a parkovat v jízdním pruhu (jízdních pruzích).

[2] Pro účely tohoto protokolu pojem "letišť" znamená letiště, které vyhovuje definici uvedené v Chicagské úmluvě z roku 1944, kterou je ustanovena Mezinárodní organizace civilního letectví (příloha 14).

PŘÍLOHA II

Jakékoliv jiné záměry podle čl. 4 odst. 2

1. Projekty restrukturalizace venkovských pozemků.
2. Projekty na využívání neobdělávaných pozemků nebo polopřirozených oblastí k intenzivnímu zemědělskému využívání.
3. Vodohospodářské projekty pro zemědělství, včetně projektů zavlažování a odvodňování pozemků.
4. Zařízení k intenzivnímu chovu hospodářských zvířat (včetně drůbeže).

5. Počáteční zalesňování a odlesňování za účelem změny současného využití území.
6. Intenzivní chov ryb.
7. Jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory [1] včetně demontáže nebo odstavení těchto jaderných elektráren nebo reaktorů (s výjimkou výzkumných zařízení pro výrobu a konverzi štěpných a obohacovaných materiálů, jejichž maximální výkon nepřesahuje 1 kilowatt nepřetržitého tepelného zatížení), pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
8. Výstavba nadzemního elektrického vedení s napětím 220 kilovoltů nebo více a délkou 15 kilometrů nebo více a další projekty pro přenos elektrické energie nadzemním vedením.
9. Průmyslová zařízení pro výrobu elektřiny, páry a horké vody.
10. Průmyslová zařízení pro přenos plynu, páry a horké vody.
11. Povrchové zásobníky fosilních paliv a zemního plynu.
12. Podpovrchové (podzemní) zásobníky spalitelných plynů.
13. Průmyslové briketování uhlí a lignitu.
14. Hydroelektrárny.
15. Zařízení využívající větrné energie k produkci energie (větrné elektrárny).
16. Zařízení, pokud nejsou zahrnuta v příloze I, konstruovaná:
  - pro výrobu nebo obohacování jaderného paliva,
  - pro zpracování vyhořelého jaderného paliva,
  - pro konečnou likvidaci vyhořelého jaderného paliva,
  - výhradně pro konečnou likvidaci radioaktivních odpadů,
  - výhradně pro skladování (plánovaného na více než 10 let) vyhořelého jaderného paliva na místech jiných než produkčních, nebo
  - pro zpracování a skladování radioaktivních odpadů.
17. Kamenolomy, povrchové doly a těžba rašeliny, pokud není zahrnuto v příloze I.
18. Podpovrchová těžba, pokud není zahrnuta v příloze I.
19. Těžba minerálů mořským nebo říčním bagrováním.
20. Hloubkové vrty (zejména geotermální vrty, vrty pro skladování jaderného odpadového materiálu, vrty pro vodní zdroje) s výjimkou vrtů k průzkumu stability půdy.
21. Povrchová průmyslová zařízení pro těžbu uhlí, ropy, zemního plynu a rud i živičných břidelic.
22. Hutní kombináty na počáteční tavení litiny a oceli, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.

23. Zařízení na výrobu surové litiny nebo oceli (primární nebo sekundární tavení) včetně kontinuálního lití.
24. Zařízení na zpracování železných kovů (válcovny za tepla, kovárny s buchary, aplikace ochranných povlaků z roztavených kovů).
25. Slévárny železných kovů.
26. Zařízení na výrobu neželezných surových kovů z rud, koncentrátů a druhotných surovin metalurgickými, chemickými nebo elektrolytickými procesy, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
27. Zařízení na tavení (vytavování), včetně slévání či legování neželezných kovů, s výjimkou vzácných kovů, včetně regenerovaných produktů (rafinování, slévárenské odlévání atd.), pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
28. Zařízení na povrchovou úpravu kovů a plastických materiálů elektrolytickými a chemickými procesy.
29. Výroba a montáž motorových vozidel a výroba motorů motorových vozidel.
30. Loděnice.
31. Zařízení na výrobu a opravu letadel.
32. Výroba železničního příslušenství.
33. Kování či pěchování výbuchem.
34. Zařízení na pražení a slinování či spékání (sintrování) kovaných rud.
35. Koksovací pece ("suchá destilace uhlí").
36. Zařízení na výrobu cementu.
37. Zařízení na výrobu skla včetně skelných vláken.
38. Zařízení na tavení nerostných látek včetně výroby minerálních vláken.
39. Výroba keramických výrobků pálením (vypalováním), zejména střešních tašek, cihel, žárovzdorných či šamotových cihel, dlaždic, kameniny nebo porcelánu.
40. Zařízení na výrobu chemických látek nebo pro nakládání s meziprodukty, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
41. Výroba pesticidů a farmaceutických výrobků, barev, laků, elastomerů a peroxidů.
42. Skladovací zařízení pro ropu, petrochemické nebo chemické produkty, pokud nejsou zahrnuta v příloze I.
43. Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků.
44. Balení a konzervování živočišných a rostlinných produktů.
45. Výroba mléčných produktů.

46. Pivovarnictví a sladování.
47. Výroba cukrovinek a sirupů.
48. Zařízení na porážku zvířat.
49. Zařízení na průmyslovou výrobu škrobu.
50. Závody na výrobu rybí moučky a rybích olejů.
51. Cukrovary.
52. Průmyslové závody na výrobu buničiny, papíru a kartonu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
53. Závody na předúpravu nebo barvení vláken či textilu.
54. Závody na činění surových kůží.
55. Zařízení na výrobu a zpracování celulózy.
56. Výroba a zpracování výrobků na bázi elastomerů.
57. Zařízení na výrobu umělých minerálních vláken.
58. Zařízení na regeneraci nebo zneškodnění výbušných látek.
59. Zařízení na výrobu azbestu a výrobků založených na azbestu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
60. Kafilérie.
61. Testovací lavice motorů, turbin nebo reaktorů.
62. Trvalé tratě pro závodění a testování motorových vozidel.
63. Ropovody a plynovody, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
64. Produktovody pro dopravu chemických látek s průměrem nad 800 mm a delší než 40 km.
65. Stavba železnic a intermodálních přepravních zařízení a intermodálních terminálů, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
66. Stavba tramvajových drah, nadzemních i podzemních kolejových tratí, visutých drah nebo podobných tratí zvláštních typů, užívaných výlučně nebo hlavně pro osobní přepravu.
67. Stavba silnic včetně přeložek a/nebo rozšíření stávajících silnic, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
68. Stavba přístavů a přístavních zařízení, včetně rybářských přístavů, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
69. Stavba vnitrostátních vodních cest a přístavů pro vnitrostátní vodní dopravu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
70. Obchodní přístavy, mola pro nakládku a vykládku spojená s pevninou a vnější přístavy, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.

71. Kanalizace toků a opatření proti povodním.
72. Výstavba letišť [2] a letištních ploch, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
73. Zařízení na zneškodňování odpadů (včetně skládkování), pokud nejsou zahrnuta v příloze I.
74. Zařízení na zneškodňování ostatních (nikoliv nebezpečných) odpadů spalováním nebo chemickým zpracováním.
75. Skladiště železného šrotu, včetně vraků vozidel.
76. Odkaliště (místa pro ukládání kalů).
77. Systémy čerpání podzemních vod nebo umělého doplňování zásob podzemních vod, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
78. Díla pro převod vodních zdrojů mezi povodími.
79. Čistírny odpadních vod.
80. Přehrady nebo jiná zařízení určená k zadržování vody nebo k jejímu dlouhodobému nebo trvalému skladování, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
81. Pobřežní díla proti erozi a mořská díla měnící pobřeží výstavbou např. vlnolamů, mol, pobřežních hrází a jiných obranných staveb, s výjimkou údržby a rekonstrukce těchto staveb.
82. Zařízení dálkových akvaduktů.
83. Lyžařské dráhy, lyžařské vleky a lanovky a související zástavba
84. Malé přístavy.
85. Rekreační vesnice a hotelové komplexy mimo městské oblasti a související rozvinutí plochy.
86. Místa trvalých kempů a místa pro karavany.
87. Tematické parky.
88. Projekty rozvoje průmyslových nemovitostí.
89. Projekty rozvoje měst, včetně výstavby nákupních středisek a parkovišť.
90. Rekultivace území získaného na úkor moře.

[1] Pro účely tohoto protokolu jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory přestanou těmito zařízeními být, jestliže veškeré jaderné palivo a jiné radioaktivně kontaminované součásti byly natrvalo odstraněny z místa zařízení.

[2] Pro účely tohoto protokolu pojem "letišť" znamená letiště, které vyhovuje definici uvedené v Chicagské úmluvě z roku 1944, kterou je ustanovena Mezinárodní organizace civilního letectví (příloha 14).

PŘÍLOHA III

Kritéria pro stanovení možných významných vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, podle čl. 5 odst. 1

1. Důležitost plánu nebo programu pro začlenění hledisek životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do plánu nebo programu, zejména se zřetelem k podpoře trvale udržitelného rozvoje.
2. Míra, jakou plán nebo program stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti buď vzhledem k jejich umístění, charakteru, velikosti a provozním podmínkám, nebo přidělením zdrojů.
3. Míra, v níž plán nebo program ovlivňuje jiné plány a programy, včetně plánů a programů v hierarchické návaznosti.
4. Problémy životního prostředí, včetně problémů zdraví, mající vztah k plánu nebo programu.
5. Charakter vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, jako je pravděpodobnost, délka trvání, četnost, reverzibilita, závažnost a rozsah (jako je geografická oblast nebo velikost populace, která může být pravděpodobně ovlivněna).
6. Riziko pro životní prostředí, včetně rizika pro zdraví.
7. Charakter vlivů přesahující hranice států.
8. Míra, jakou plán nebo program ovlivní cenné nebo zranitelné oblasti, včetně krajín s uznaným národním nebo mezinárodním ochranným statutem.

PŘÍLOHA IV

Informace podle čl. 7 odst. 2

1. Obsah a hlavní cíle plánu nebo programu a jeho návaznost na ostatní plány nebo programy.
2. Příslušná hlediska současného stavu životního prostředí, včetně stavu zdraví, a jejich pravděpodobný vývoj bez provedení plánu nebo programu.
3. Charakteristiky životního prostředí, včetně charakteristik zdraví, v oblastech, které mohou být významně ovlivněny.
4. Problémy ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví, které se týkají plánu nebo programu.
5. Cíle ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví, stanovené na mezinárodní, vnitrostátní nebo jiné úrovni, které se týkají plánu nebo programu, a způsob, jakým byly tyto cíle a ostatní hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, během jeho přípravy vzaty v úvahu.
6. Možné významné vlivy [1] na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, uvedené v čl. 2 odst. 7.
7. Opatření k předcházení, omezování nebo zmírnění případných významných nepříznivých vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které mohou být důsledkem provádění plánu nebo programu.
8. Nástin důvodů pro výběr zkoumaných alternativ a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně obtíží při shromažďování informací, jako jsou technické vady nebo nedostatek znalostí.

9. Zamýšlená opatření pro sledování vlivů uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví.

10. Možné významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahující hranice států.

11. Netechnické shrnutí poskytnutých informací.

[1] Tyto vlivy by měly zahrnovat účinky druhotné, kumulativní, synergické, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, trvalé i dočasné, pozitivní i negativní.

PŘÍLOHA V

Informace podle čl. 8 odst. 5

1. Navrhovaný plán nebo program a jeho povaha.
2. Orgán odpovědný za přijetí.
3. Plánovaný postup, včetně:
  - a) termínu zahájení postupu;
  - b) možností účasti veřejnosti;
  - c) doby a místa konání plánovaného veřejného slyšení;
  - d) orgánu, který je odpovědný za poskytování patřičných informací a kde jsou odpovídající informace uloženy a jsou veřejnosti k nahlédnutí;
  - e) orgánu, na nějž je možno se obracet s vyjádřeními nebo dotazy, a časový rámec pro zaslání vyjádření nebo dotazů a
  - f) jaké informace o životním prostředí, včetně informací o zdraví, týkající se navrhovaného plánu nebo programu jsou dostupné.
4. Je-li pravděpodobné, že plán nebo program bude předmětem postupu mezistátního posuzování.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2010 činí 5 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 175, objednávky-knihkupci – 516 205 175, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdlík, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** Typos, tiskařské závody, s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1:** NEOLUXOR, Na Poříčí 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 8:** Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7-12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz, DOVOZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov:** Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková-YAHO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel./fax: 352 605 959; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice:** Knihkupectví L&N, Kapelní 4; **Ústí nad Labem:** PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoan, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírky zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zátec:** Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. číslo 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.